یادداشت

سجاد مرسلی | گروه ایران

تامین آب گلستان با احیای کاریزها

در حالی گلستانی‌ها از کم‌آبی می‌نالند و بسیاری از مزارع و زمین‌های کشاورزی آنها در حال خروج از چرخه کشت و زرع است و مسئولان اعلام می‌کنند ۹۰ درصد منابع آبی در بخش کشاورزی مصرف می‌شود که آمارهای رسمی بارش‌ها هم مهر تاییدی بر کاهش ۳۶ درصدی بارش‌ها طی یک سال اخیر است. البته این تمام ماجرا نیست و از طرف دیگر باید بدانیم در حال حاضر چند صد قنات یا همان کاریز با ظرفیت آبدهی متوسط سالانه ۴۰ میلیون مترمکعب در گلستان به ثبت رسیده که با احیا و استفاده دوباره آنها، می‌توان بخش زیادی از آب مورد نیاز را به دست آورد و جان دوباره‌ای به زمین‌ها بخشید.

اکثر ایرانی‌ها گلستان را با سرسبزی، دشت‌های زیبا و آب فراوانش می‌شناسند. هر چند تا دهه‌ها قبل هر متر از این سرزمین صدها لیتر آب در خود جای داده بود اما در همان موقع هم گلستانی‌ها از قنات‌ها برای انتقال آب از بالادست به دشت‌های‌شان استفاده می‌کردند. ثبت صدها قنات با ظرفیت آبدهی متوسط سالانه ۴۰ میلیون مترمکعب در گلستان، نشان می‌دهد دوباره می‌توان با احیای آنها بهره‌مندی از این سازه‌ها را در خشکسالی فراهم کرد.

براساس گزارش‌ها، هم‌اکنون ۳۴۴ رشته قنات ثبت‌شده در گلستان وجود دارد که در کنار آنها ۱۵۰ رشته ثبت‌نشده هم شناسایی شده است. در سال گذشته از محل اعتبارات ملی استان ۲۲ رشته قنات بازسازی و نوسازی شده و چهار میلیارد تومان برای آن هزینه شده است. به گفته مسئولان گلستانی، در سال جاری هم ۴۵ میلیارد تومان برای نوسازی قنات‌ها درنظر گرفته شده که تاکنون ۹ میلیارد آن تخصیص یافته است. حالا قرار است امسال ۱۰۰ رشته قنات در گلستان بازسازی شود که بازسازی و احیای ۱۲ رشته قنات آغاز شده است.

قنوات و ۴۳ میلیون مترمکعب آب

متاسفانه طی سال‌های اخیر در سایه بی‌توجهی و سوءمدیریت، حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق و استفاده از موتورهای دیزل یا برق برای استحصال آب بیشتر از اعماق چندصدمتری زمین و پرکردن قنات‌ها از جمله مسائلی بوده که ادامه حیات کاریزها را به مخاطره انداخته است. هرچند با توجه به وضعیت فعلی بارش‌ها و خشکسالی‌ها، اندک قنات‌های فعال در گلستان کفاف نیاز آبی استان را نمی‌دهد اما با احیای مجدد آنها و بهره‌گیری از تکنولوژی نوین و تلفیق روش‌های سنتی با امروزی مانند آبیاری‌های تحت فشار، می‌توان شاهد ارتقای بهره‌وری از منابع آب موجود در استان گلستان بود. به گفته کارشناس طرح بازسازی و نوسازی قنوات گلستان، حدود ۳ درصد آب مورد نیاز بخش کشاورزی استان توسط قنوات تأمین می‌شود و از این سازه‌ها سالانه افزون بر ۴۳ میلیون مترمکعب آب برداشت می‌شود. حسین خیرآبادی می‌گوید: ۹۰ درصد قنوات گلستان در دشت‌ها واقع‌شده و تخریب آنها باعث از بین رفتن زراعت می‌شود. همچنین آبدهی قنات‌های گلستان که حدود ۷۰ رشته آن فصلی است از حدود دو تا ۶۰ لیتر بر ثانیه و عمق مادرچاه (اولین چاه) از پنج تا ۳۳ متر نوسان دارد. وی با تاکید بر این‌که از مجموع قنات‌های گلستان، ۱۸۰ رشته دایر بوده و قدیمی‌ترین کاریز استان هم با طول فعلی حدود ۲۵۰۰ متر و قدمت افزون بر ۱۰۰۰ سال در روستای «سرکلاته» کردکوی همچنان پابرجا است، ادامه می‌دهد: «بیش از ۹۰ درصد قنوات استان در دشت‌ها واقع شده که تخریب آنها باعث از بین رفتن اراضی کشاورزی حاصلخیز می‌شود.»

خبر

توسعه صنایع خطری برای اصفهان

محمد نورصالحی، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به طرح‌های توسعه صنایع بزرگ که در اطراف اصفهان در حال اجرا هستند و می‌توانند علاوه‌بر تولید آلاینده‌ها، پدیده مهاجرت‌ها و حاشیه‌نشینی را رقم بزنند، گفت: ما به عنوان شورا معترض به توسعه صنعتی اطراف اصفهان هستیم، اعضای شورا و نمایندگان مجلس نسبت به تصویب ایجاد منطقه ویژه صنعتی در جنوب اصفهان هم اعتراض دارند. وی ادامه داد: ۱۳ شهرک صنعتی در اطراف شهر اصفهان فعالیت می‌کند که هیچ‌کدام شعاع ۵۰ کیلومتری از شهر را رعایت نکرده‌اند در حالی که حدود ۹۰۰ کارخانه در آنها وجود دارد.

تجهیز و افتتاح ۳ پروژه بزرگ درمانی

دکترغلامعلی جاودان، رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان از تجهیز و افتتاح سه بیمارستان استان با ظرفیت ۱۰۰۰ تختخواب خبر داد و گفت: با شروع به کار این بیمارستان‌ها ظرفیت درمانی و شاخص تخت‌ها به حد استاندارد رسیده و شاهد پیشرفت چشمگیری در این حوزه خواهیم بود. وی افزود: پیگیری‌ها درخصوص جذب نیروهای تخصصی، تکمیل ظرفیت یا جابه‌جایی صورت گرفته که با کمک همکاران وزارت بهداشت، موافقت به‌کارگیری هفت متخصص در رشته‌های جراحی عمومی، زنان، داخلی، چشم پزشکی و اطفال فراهم شد.

وادی السلام، میزبان سردار بوشهری

بعد از یک دهه تلاش، مقبره سردار شهید رئیسعلی دلواری در نجف اشرف رونمایی شد

علیرضا برازجانی | گروه ایران

در کشاکش جنگ جهانی اول، زمانی‌که نیروهای انگلیسی بوشهر را اشغال کردند، علمای این شهر فتوای جهاد علیه نیروهای بیگانه دادند. در آن زمان رئیسعلی دلواری از رهبران قیام مردم جنوب ایران علیه دولت بریتانیا بود که همراه دیگر تنگستانی‌ها، با نیروهای انگلیسی جنگید. حملات آنها، شب‌هنگام و به صورت شبیخون انجام می‌شد و تلفات زیادی به نیروهای انگلیسی‌ها وارد می‌کرد. مبارزات این بزرگمرد ادامه داشت تا این‌که در ۱۲ شهریور ۱۲۹۴ هجری شمسی هنگام حمله به نیروهای انگلیسی از پشت سر هدف گلوله یکی از همراهانش گرفت و به شهادت رسید. خبر شهادت رئیسعلی، انعکاس وسیعی در شهرهای جنوبی کشور داشت و مجالس مختلف ترحیم برای او برگزار شد. مادر رئیسعلی پس از مدتی جسد فرزندش را به نجف برد و در قبرستان وادی‌السلام دفن کرد. بعد از گذشت سال‌ها از دفن پیکر رئیسعلی در وادی‌السلام، نوادگان این شهید تصمیم گرفتند قبر ایشان را بازسازی کنند. کاری که در عمل با مشکلات زیادی روبه‌رو و برای به نتیجه رسیدن آن حدود یک دهه زمان صرف شد. تا این‌که بالاخره چند روز پیش و همزمان با دهه کرامت کارها به پایان رسیده و از مقبره دلاور مرد بوشهری رونمایی شد.

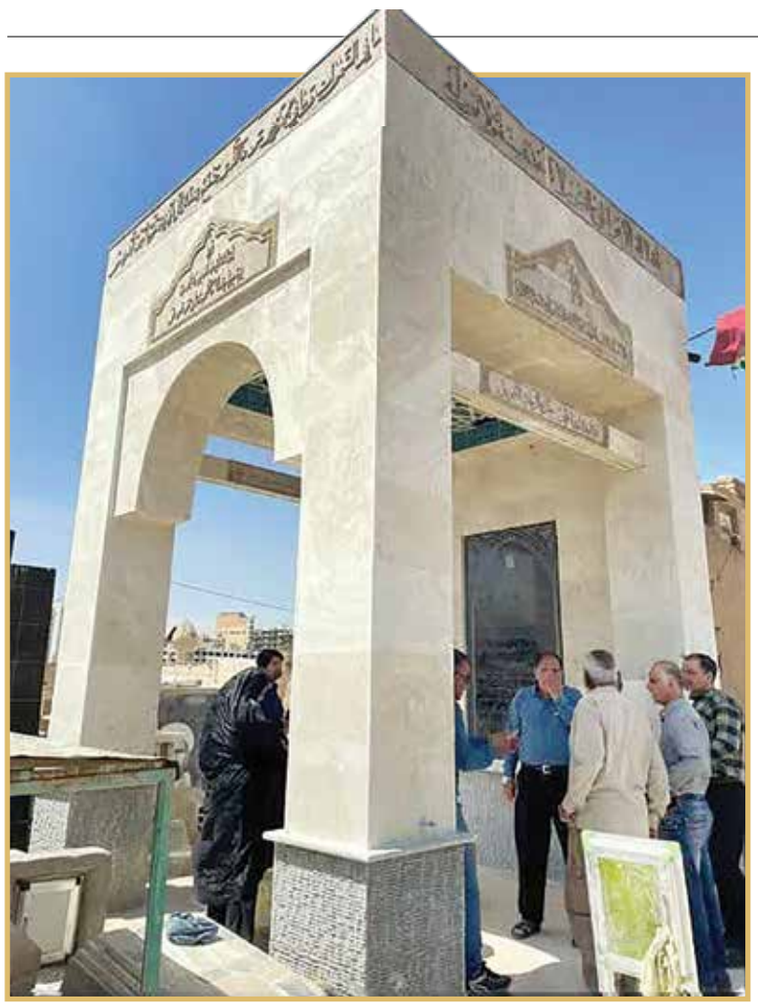

از اوایل دهه ۹۰ بود که گروهی تصمیم گرفتند مزار سردار رئیسعلی دلواری را در نجف اشرف بازسازی کنند.

نوادگان این شهید می‌خواستند یادبودی برای حماسه‌های این غیورمرد احداث کنند و برای رسیدن به این هدف با مسئولان استانی و کشوری به مکاتبه پرداختند. اما انگار کارها سخت‌تر از آن چیزی بود که فکرش را می‌کردند. به همین علت ۱۰ سال زمان صرف شد تا در نهایت با پیگیری‌های خانواده این شهید، مقبره سردار مبارز جنوب علیه استعمار انگلیس در قبرستان وادی السلام نجف اشرف کشور عراق بازسازی و از آن رونمایی شد.

وعده‌هایی که عملی نمی‌شد

از سال ۱۳۹۲ که موضوع ساخت مقبره شهید رئیسعلی دلواری در نجف اشرف توسط مسئولان وقت استان بوشهر رسانه‌ای شد تا همین چند ماه پیش اقدام عملی و در خوری برای این مهم صورت نگرفت.

تنها اتفاقی که در این مدت می‌افتاد، این بود که هرسال در ۱۲ شهریور همزمان با سالروز شهادت این مدافع وطن و مرزبان رشید ایران، حرف‌ها و وعده‌های تکراری داده می‌شد.

این در حالی بود که هزینه ساخت و تکمیل مقبره شامل مصالح و سایر اعتبار لازم توسط خانواده شهید دلواری تامین شده بود. با این حال جای تامل است که چرا دستگاه‌های فرهنگی و اجرایی استان در این موضوع گام مثبتی برنداشتند به طوری که خانواده شهید حتی برای انتقال مصالح به کشور عراق هم دچار دردسر و درگیر تشریفات گمرکی بود. تمام این اتفاقات در حالی رقم می‌خورد که حماسه آفرینی غیورمردانی همچون رئیسعلی دلواری که با فتوای مرجعیت دینی و بر اساس باورهای اعتقادی و وطن پرستانه در مقابل هجوم بیگانگان با دست خالی جان خود را فدای تمامیت ارضی کشور کردند، شایسته تکریم و پاسداشت در خور است.

یک دهه تلاش برای بازسازی یک مقبره

یکی از نوادگان شهید رئیسعلی دلواری با بیان این‌که بالاخره با تلاش‌های شخصی و پیگیری‌های مداوم توانستیم سنگ قبر شهید را تعویض و از مقبره رئیسعلی در وادی‌السلام رونمایی کنیم، می‌گوید: «مدت‌ها بود که به فکر انجام کاری برای رئیسعلی بودیم و بر همین اساس از اوایل دهه ۹۰ که کار احداث مزار شهید آغاز شد به دلیل مشکلاتی همچون شیوع کرونا و روند طولانی مجوز انتقال مصالح، عملیات اجرایی مقبره با وقفه طولانی روبه‌رو شد اما با پیگیری و مساعدت دستگاه‌های ذی‌ربط کارها انجام و این مهم تحقق یافت و در دهه کرامت کار احداث آن در قبرستان وادی‌السلام شهر نجف اشرف و روبه‌روی مقام امام صادق(ع) و امام زمان(عج) به پایان رسید.»

حسین نامور با بیان این‌که به پاس رشادت‌ها و دلاوری‌های شهید رئیسعلی دلواری در نهضت جنوب که فراز مهمی از تاریخ مبارزات وطن پرستانه ایرانیان در مقابل بیگانگان متجاوز را شکل می‌دهد و سمبل ندای حق طلبانه ملت رشید ایران در تاریخ آزادیخواهان جهان است، بازسازی و احداث مقبره در شأن و جایگاه این مدافع وطن در دستور کار گرفت.

وی به الگو برداری از منزل و موزه شهید در بندر دلوار در طراحی و ساخت مقبره اشاره کرده و ادامه می‌دهد: «المان مقبره با الهام از معماری سنتی جنوب و زیبایی بصری در مساحت ۱۷ مترمربع و به ارتفاع پنج متر طراحی و اجرا شد. همچنین محوطه‌سازی و نصب سنگ قبر جدید با نوشته از زمان ولادت و شهادت و سیر مبارزاتی این سردار سربلندی از ویژگی خاص این پروژه بود که به سرانجام رسید.»

وی با اشاره به همکاری و مساعدت ستاد بازسازی عتبات و همچنین کنسولگری ایران در شهر نجف در تسریع روند انجام امور اداری و دیپلماتیک جهت انتقال مصالح و اعزام گروه جهادی دلوار تاکید می‌کند: «برای ساخت مقبره شهید دلواری که سمبل مبارزات ضداستعماری مردم ایران است از حمایت و پشتیبانی هیچ‌کدام از دستگاه‌های اجرایی و دولتی در سطح استان بوشهر برخوردار نبودیم و هزینه صرف شده فقط از منابع مالی و شخصی بود که با همت گروه جهادی اعزامی دلوار در سخت‌ترین شرایط و در مدت ۱۷ روز تکمیل و به اتمام رسید. ارزش کار صورت گرفته فقط محدود به ساخت یا بازسازی مقبره شهید دلوار نبود بلکه یک قرارگاه فرهنگی نیز در عراق با محوریت مقاومت و رشادت‌های شهید رئیسعلی ایجاد و مستقر کردند که شایسته تحسین و تقدیر است.»

گردشگری

کهگیلویه و بویراحمد؛ زیبای ناشناخته

شاید در میان استان‌های ایران نام کهگیلویه و بویراحمد کمتر برای گردشگری مطرح شده‌باشد اما خوب است بدانیم این استان شهرستان‌های زیادی دارد که هرکدام آثار تاریخی و طبیعی و میراث دیدنی بسیاری را در دل خود جای داده‌است.

«تل خسرو» به قدمت تاریخ

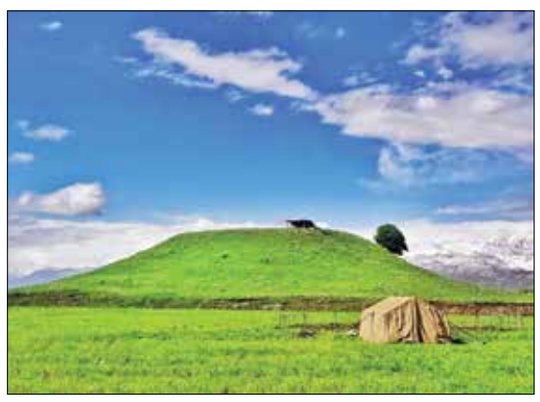

تل خسروی که امروزه «تل خسرو» نامیده می‌شود، در جنوب شهر یاسوج است که در فاصله‌ای کمتر از پنج کیلومتری آن قرار دارد. تل خسرو، که بلندترین و مهم‌ترین محوطه باستانی این دره شمرده می‌شود، تنها محوطه استقراری و سکونت دائم این دره است. این تپه که ۱۵۰ متر درازا و ۱۲۰ متر پهنا دارد، در دهه ۸۰ خورشیدی به وسیله باستان‌شناسان مورد کاوش قرار گرفت و نشان داد قدمتی چندهزار ساله دارد. پایین‌ترین لایه‌های این تپه باستانی را مربوط به هزاره پنجم پیش از میلاد و بالاترین لایه آن، مربوط به یک قلعه قاجاری است. بیشترین ارتفاع تپه مربوط به نیمه شمالی و شمال‌شرق آن است. طیف وسیعی از بقایای سفالینه‌های نارنجی و خاکستری، ابزار سنگی، قطعات شکسته، خشت پخته و... در سطح محوطه تا شعاع ۵۰ متری آن مشاهده شده‌است. در روایات محلی شهر یاسوج، تل خسرو را مربوط به دوره کیانی و به شخص کیخسرو نسبت می‌دهند.

چشمه بلقیس

چشمه بلقیس چرام نام باغی است که در چهار کیلومتری شهر چرام در مسیر جاده چرام-گچساران قرار گرفته‌است. از سابقه و قدمت این باغ اطلاع کاملی در دست نیست اما آنچه امروز با نام باغ چشمه بلقیس شناخته می‌شود از اوایل دوره پهلوی برجای مانده‌است.

برخی بر این عقیده‌اند که وجه تسمیه این باغ که به نام چشمه بلقیس نام گرفته‌است به جهت این بود که بلقیس در اساطیر ایرانی به عنوان نماد زیبایی ذکر شده‌بود، بر این اساس این نام برای باغ انتخاب شده و مکان با نام باغ بلقیس نام‌گذاری شده‌است و بعدها با عنوان چشمه بلقیس معروف شد.

برخی از اهالی چرام بر این عقیده‌اند که سابقه این باغ به زمان ساسانیان می‌رسد و علت نامیدن آن به باغ بلقیس این است که در عهد ساسانیان بانی باغ زنی با نام بلقیس بوده و باغ را با نام اختصاصی وی، باغ بلقیس نامیده‌اند.

دوگور دوپا

ستون‌های دوگور دوپا از آثار تاریخی روستای شوش در شهرستان باشت و در ۴۵ کیلومتری گچساران است. ستون‌های تاریخی دوگور دوپا از سنگ آهک تراشیده شده و به دوره ساسانی تعلق دارند. این ستون‌ها بر فراز تپه‌ای بزرگ و مشرف به دشتی وسیع قرار دارند. ارتفاع هریک از ستون‌ها به نظر دو متر است. اگر هر دو ستون را به طور دقیق اندازه‌گیری کنیم متوجه می‌شویم که این ستون‌های سنگی در فاصله ۵۰ سانتی‌متری از یکدیگر واقع شده‌اند و ستون شرقی ۲ متر و ستون غربی نیز ۱۹۰ سانتی‌متر ارتفاع دارد. ستون‌های سنگی اثر تاریخی و باستانی دوگور دوپا از سنگ آهک شیری رنگ یکپارچه‌ای تراشیده شده‌اند و جنس آنها از ساروج است. کارکرد ستون‌های دوگور دوپا به طور دقیق مشخص نیست؛ برخی آنها را بازمانده یک آتشکده و برخی دیگر آنها را آتشدان‌هایی برای هدایت مسافران می‌دانند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که فضا و شکل عمومی این ستون‌های سنگی به ستون‌های سنگی معابد مهری و میترائیسم شباهت دارند.

حل سودوکو ۴۳۸۰

۷	۲	۶	۵	۴	۹	۸	۳	۱
۵	۳	۹	۲	۱	۸	۷	۶	۴
۴	۸	۱	۶	۷	۳	۲	۹	۵
۸	۹	۳	۱	۶	۴	۵	۲	۷
۶	۴	۲	۹	۵	۷	۳	۱	۸
۱	۷	۵	۳	۸	۲	۹	۴	۶
۲	۵	۴	۷	۹	۱	۶	۸	۳
۹	۶	۸	۴	۳	۵	۱	۷	۲
۳	۱	۷	۸	۲	۶	۴	۵	۹

۱	۶	۴	۲	۷	۸	۹	۵	۳
۵	۷	۹	۳	۴	۱	۸	۲	۶
۲	۸	۳	۶	۵	۹	۴	۷	۱
۳	۹	۶	۱	۸	۷	۲	۳	۵
۸	۳	۱	۴	۲	۵	۷	۶	۹
۷	۵	۲	۹	۳	۶	۱	۸	۴
۹	۲	۵	۸	۶	۴	۳	۱	۷
۶	۴	۸	۷	۱	۳	۵	۹	۲
۳	۱	۷	۵	۹	۲	۶	۴	۸

۴	۷	۵	۲	۹	۳	۸	۶	۱
۱	۶	۹	۴	۵	۸	۲	۳	۷
۸	۲	۳	۶	۷	۱	۹	۴	۵
۶	۱	۸	۷	۴	۵	۳	۲	۹
۲	۵	۴	۸	۳	۹	۷	۱	۶
۷	۹	۳	۱	۶	۲	۴	۵	۸
۳	۴	۲	۵	۸	۷	۶	۹	۱
۹	۸	۷	۶	۱	۴	۵	۲	۳
۵	۳	۶	۹	۲	۱	۸	۷	۴

سودوکو ۴۳۸۱

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

			۷					
		۸		۱		۵		
	۶				۲		۳	
		۲		۵				۹
	۸		۶		۷		۱	
۵				۸		۷		
	۵		۹				۲	
		۳		۶		۸		
					۱			

			۱					
		۱		۶		۴		
	۲				۳		۶	
		۴		۸				۱
	۳		۲		۴		۹	
۸				۹		۷		
	۶		۴				۱	
		۸		۲		۹		
			۳		۵			

			۵					
		۳		۴		۵		
	۱				۹		۴	
		۶		۹				۳
	۷		۸		۵		۲	
۴				۷		۸		
	۶		۴				۳	
		۴		۸		۹		
					۳			

			۲					
		۴		۹		۵		
	۲				۴		۸	
		۸		۲				۴
	۱		۹		۸		۶	
۵				۱		۸		
	۴		۵				۷	
		۶		۸		۹		
			۱					